

Norsk Svartkruttunion
Rågrasmyra 5
6622 ÅLVUNDFJORD

Oslo, 08.04.2015

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2014/191

Saksbehandler:
Audun Heggelund

Vedtak - dispensasjon gis fra blyhaglforbudet - Norsk Svartkruttunion

Norsk Svartkruttunion søker om videreføring av tillatelsen til å la medlemmene skyte med inntil 300 kg blyhagl per år.

Miljødirektoratet innvilger søknaden og gir dispensasjon til og med året 2016.

Vi viser til søknad av 8. desember 2014 om videreføring av NSUs dispensasjon for bruk av blyhagl.

Bakgrunn

Produktforskriftens § 2-2 sier at "Det er forbudt å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke blyhagl." § 7-1 i produktforskriften gir imidlertid Miljødirektoratet adgang til å gjøre unntak fra forskriften og sette de vilkår som er nødvendige for å motvirke skade eller ulempe.

NSUs søknad

Norsk Svartkruttunion (NSU) refererer til tidligere vedtak gitt etter søknad i 2009, 2010 og 2012 hvor de ble gitt tillatelse til bruk av inntil 300 kg blyhagl per år, senest med en tidsbegrensning til ut året 2014.

NSUs medlemmer skyter på leirduer med original og replika svartkrutthagler. Skytterne lader selv geværene med svartkrutt og hagl. Slike våpen tåler ikke den trykkbelastningen mange av alternativene til blyhagl medfører. Noen medlemmer konkurrerer internasjonalt i grener hvor blyhagl er eneste tillatte ammunisjon.

Argumentene for bruk av blyhagl er i dag de samme som ved tidligere søknader. Det er fremdeles ikke anledning til å bruke legeringserstatninger for blyhagl i internasjonale stevner i moderorganisasjonens regi. De ballistiske egenskapene til blyhagl og erstatningsproduktene som brukes i moderne hagler er forskjellige. Dette medfører at en vil stille med et markant handicap

hvis all treningen for et internasjonalt stevne må gjennomføres med et erstatningsprodukt til blyhagl. Sertifisering av alternativ hagl for våpen som kan være flere hundre år gamle og som ikke er produsert under standardiserte betingelser vil i seg selv være en komplisert prosess, for ikke å si umulig.

NSU søker om videreføring av tillatelsen til å la medlemmene skyte med inntil 300 kg blyhagl per år, og om at dispensasjonen kan inkludere tillatelse for medlemmene til å importere løs blyhagl, eksport av blyhagl til konkurranser, og import av tiloversblevne hagl fra konkurranser.

Miljødirektoratets vurdering

Bly er et giftig tungmetall som gir akutte og kroniske helse- og miljøeffekter selv ved veldig lav eksponering. Ekspertene mener det ikke finnes noen trygg konsentrasjon av bly i blod. Det er kjent at fugler kan bli blyforgiftet når de får i seg hagl sammen med småstein og grus når de spiser. Blyhaglne legger seg i fordøyelsessystemet hvor de males sakte opp. Dette fører til økte konsentrasjoner av bly i blod, nyrer, lever og skjelett. Våtmarksområder har særlig behov for beskyttelse ettersom de fungerer som habitat for truede fuglearter. Også rovdyr eller åtseleterer kan få i seg blyhagl hvis de spiser dyr som er skadeskutt eller dyr drept med blyhagl. Bly og blyforbindelser er inkludert på den norske prioritetslisten over særlig uheldige miljøgifter. Disse utgjør en alvorlig trussel mot helse og miljø hvor det har blitt vedtatt en nasjonal målsetting om at utslipp og bruk kontinuerlig skal reduseres.

Det er to ulike interesser som står mot hverandre i denne saken: På den ene siden er det vern om miljøet og begrensning av spredning av blyhagl i naturen. På den andre siden er det videreføring av norsk deltakelse i en nasjonal og internasjonal konkurranseform basert på gammel våpenhistorie. Miljødirektoratet ser at NSU per nå er avhengige av å bruke blyhagl og dermed få dispensasjon fra forbudet i produktforskriften for å fortsatt kunne delta i dagens konkurranser. Vi vurderer at forbruket av blyhagl i denne sammenhengen er av begrenset omfang, men påpeker at dersom det i fremtiden dukker opp muligheter for å erstatte blyhagl med hagl av alternative materialer skal dette vurderes. Dette følger av substitusjonsplikten i produktkontrolllovens § 3a. Videre forventer vi at det vurderes om oppsamling av brukte hagl er praktisk mulig.

Slik som angitt i tidligere vedtak har NSU hvert år rapportert bruken av blyhagl. Denne har variert mellom 105 og 280 kg og har dermed vært innenfor begrensningene gitt i vedtakene på 300 kg per år.

Vedtak

Med hjemmel i produktforskriftens § 7-1 gir Miljødirektoratet Norsk Svartkruttunion tillatelse til bruk av inntil 300 kg blyhagl per år. Tillatelsen omfatter medlemmenes import av løs blyhagl, eksport av blyhagl til konkurranser, og import av tiloversblevne hagl fra konkurranser. Som forutsetning for tillatelsen gjelder at det ikke skal skytes med blyhagl over våtmarksområder. Tillatelsen gjelder ut året 2016.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker fra mottak av dette brev (jf. forvaltningsloven § 28). En eventuell klage skal begrunnes og sendes Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Cecilie Kristiansen
seksjonsleder

Audun Heggelund
sjefingeniør